

Handläggare

Peter Åkerhammar

Grängesberg Exploration AB

info@grangesbergexploration.se

Samråd enligt miljöbalken – utvinning av apatit ur sandmagasinet JanMatts, Grängesberg

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 1 juni 2022 tagit emot ovanstående ärende för yttrande. Grängesberg Exploration AB avser att gräva ur den gamla anrikningssanden i sandmagasinet JanMattsdammen och omanrika sanden i en ny processanläggning i syfte att återvinna fosfor (apatit) och järn (magnetit) men även sällsynta jordartsmetaller. Med anledning av detta vill SGU framföra följande.

Grundvattenrelaterade frågor

Samrådsunderlaget redovisar den planerade verksamheten på ett tydligt sätt. Det gamla sandmagasinet ska schaktas ur och materialet ska transporteras till ett nytt processverk som ska etableras i befintliga lokaler. Den nya sanden som uppstår i processen är tänkt ska deponeras i det gamla dagbrottet under termoklinen. SGU finner denna lösning intressant och ser fram emot dokumentation och kontroll av processen inklusive övervakning av samverkan med andra grundvattenmagasin i området, t.ex. mot den numera grundvattenfyllda underjordsgruvan i närheten.

Delar av sandmagasinet står idag under vatten och måste därför avvattnas innan schaktning. Samrådsunderlaget redovisar de förväntade grundvattenrelaterade aspekter av detta. Avrinningen från området beskrivs. SGU instämmer i beskrivningen av de grundvattenrelaterade frågeställningarna.

Påverkan på närmaste grundvattenförekomst, Urbergsförekomsten Basttjärn (WA35431722) med god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status, är osannolik med tanke på avståndet och att det också sker en avvattning/dränering mellan verksamhetsområdet och grundvattenförekomsten genom sjösystemet kring Lerviken som är del av sjön Södra Hörken.

SGU uppskattar att samrådshandlingen anger att framtida underlag ska omfatta geohydrologiska utredningar inkl. fältundersökningar/borrning för utvärdering av vattenbalans och påverkansbedömning.

Efterbehandlingsfrågor

SGU noterar att föreslagen efterbehandling innebär att våtmark och vattenspegel ska etableras på samma sätt som fanns i området innan sandmagasinet skapades. Även om SGU menar att detaljer kring hydrologin och grundvattenförhållandena som de såg ut på 1950-talet kan vara svårt att veta utan att detta är dokumenterat, så är ändå intentionen intressant och rimmar väl med den satsning som finns i Sverige kring rehabilitering/etablering av våtmark. Samrådshandlingen anger att det kommer att tas fram utredning och kunskapssammanställning för kringliggande våtmarker för att se på vilket sätt och med vilka metoder som den bästa möjliga naturrestaureringen kan skapas. SGU vill i detta sammanhang påminna om att vi har en hel del stödmaterial publicerat på vår webbplats om grundvattenberoende

naturtyper och sammanställning över grundvattenrelaterade frågeställningar som kan vara bra att ta del av inför en sådan planering av våtmarksåtgärder.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Kaj Lax.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Roger Hamberg, Björn Holgersson och Magnus Johansson deltagit. Utredaren Peter Åkerhammar har varit föredragande.

Kaj Lax

Peter Åkerhammar

Detta yttrande har bekräftats digitalt och saknar därför underskrifter.